

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalna gospodarska morala.

V Nemčiji je nastala zadnji čas velika gospodarska kriza. Ta kriza ni posledica splošnega gospodarskega položaja, ampak je nastala vsled tega, ker so posamični gospodarski organizatorji pri vseh svojih podjetjih delali samo z goljufijo.

Tipičen zastopnik te vrste »Industrieritterjem«, katerih sedi že cela armada v zaporih, je ravnatelj bankrotne »Trebern«-družbe Terlinden. Ta okajeni poštenjak je znal iz nič ustvariti velikansko industrijo, ki je bila vseskozi zasnovana na sleparski podlagi. Leta in leta je s pomočjo falsificiranih bilanc sleparil delničarje, vladne organe, javno mnenje in sploh ves kupčijski svet. Prve bančne zavode je pridobil, da so mu dali velik kredit, in ta kredit je izkoriščal, da je delničarjem plačeval visoke dividende, pri tem pa polnil svoje žepe.

Terlinden spada med najrafinirnejše sleparje, in kot tak je znal izkoristiti vse slabosti svojih someščanov. Staro sredstvo teh »Industrieritterjev« je, da si ogrnejo v plašč krščanskega mišljenja, in da na krščanske limanice love kaline. Tudi Terlinden je ta stari pripomoček dobro izkoriščal. V svoji pisarni je imel sedaj razkrinkani slepar z velikimi zlatimi črkami napravljen napis »Ehrlich im Handel, Christlich im Wandel«. Kdor je vstopil v pisarno mogočnega gospoda generalnega ravnatelja, je najprej zagledal ta napis, to naznanilo izrednih lastnostij velikega industrijalca, ki niso samo »pošten«, ampak tudi »krščanski«.

Pa premeteni glavni ravnatelj ni svojega krščanstva kazal samo z napisi, ker ljudje v Nemčiji niso tako naivni, kakor pri nas. Pri nas verjamejo ljudje, da so nekateri krščanskega mišljenja, tudi če je vsaka beseda in vsako dejanje dotičnih udarec v obraz vsemu krščanstvu. V Nemčiji je drugače. Tam se mora krščanstvo pokazati z dejanji, in veliki slepar Terlinden je to dosledno izpolnje-

val. Odšteval je rad in lepe svote prisleparjenega denarja za zgradbo cerkva, podpiral vsakovrstna pobožna društva, tako da so župniki in propovedniki s ponosom gledali nanj, da so ga someščanom slikali kot uzor, ga postavljali kot izgled in ga slavili kot pravi steber človeške družbe.

Če pogledamo v svoji domovini okrog sebe, vidimo vse polno spekulativ, ki vsacega živo spominjajo na ravno popisanega Terlindena. Tista gospodarska morala, ki je posebljena v razupitem Terlindenu, je zastopana tudi pri nas. Kakor Terlinden, ki je imel v svoji pisarni napis »Ehrlich im Handel, christlich im Wandel«, tako je tudi pri nas spekulativ, ki so sicer ateisti, pa nosijo vedno na jeziku »krščanstvo« in katoličanstvo, ki na ta način vabijo ljudi v svoje zanke, pri tem pa falsificirajo bilance in delajo dolgove pri kreditnih društvih, dasi dobro vedo, da njihova podjetja dotičnih dolgov ne bodo mogla nikdar plačati, da je izguba neizogibna.

Ako pregledamo gotovo vrsto klerikalnih podjetij, vidimo povsod rapidno propadanje. Le malo je teh društev, ki so zasnovana na pošteni podlagi, ki se vodijo pošteno in previdno, strogo po kupčijskih predpisih, premnogo je pa takih, ki so zapadla smrti, ki so napravila veliko iz ljudstva izprešanega denarja in katerih polom bo provzročil še veliko nesreč.

Velika večina teh podjetij sloni na tisti moralni podlagi, kakor jo je dal ravnatelj Terlinden svojim podjetjem, in kdor je količjak poučen o obstoječih dejanskih razmerah, tisti lahko na prstih izračuna, kdaj pride dan, ko se bo za ta podjetja zanimalo državno pravdnštvo.

Tista nemoralnost, ki označuje vso klerikalno politiko, ta ista nemoralnost je tudi karakteristična za gotova klerikalna gospodarska podjetja, vzlic temu, da se razglasa o teh okajenih poštenjakih, da pripeljejo ljudstvo nazaj h Kristusu kralju. Nemoralnost je klerikalna gospodarska in politična morala.

Toda ljudstvo je začelo spoznavati značaj teh podjetij, začelo je uvidevati njih splošno nevarnost, in kako je v običnem interesu potrebno storiti kar je mogoče, da se neizogibna kriza omeji kolikor mogoče.

Ta kriza je neizogibna, imela bo pa tudi dobre posledice. Pokazala bo, koliko je vredna politična kupčijska morala tistih, ki pravijo vedno, da so vzeli vso moralo v zakup, in druge sumničili, in pokazala bo, kako brezversko se je izkoriščalo versko mišljenje ljudstva. S tem se bo zrak očistil, narod pa se bo rešil raznih — Terlindenov.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Madjari in Slovaki.

Odkar so se Slovaki odločili, da se udeležijo volilne borbe aktivno, odtlej se javljajo v madjarskem časopisju vesti o veleizdajskih činih Slovakov. Tako je te dni prinesel »Pester Lloyd« vest, da je med Slovaki v šaroški županiji razširjena brošura, v kateri se dela propaganda za pravoslavlje pod protektorstvom ruskega carja. Orožništvo je dognalo, da je spisal dotično brošuro neki Mihajlo Šarič, ki je sedaj uradnik v Petrogradu. Ker se je mudil Šarič slučajno v Komlošu, je moral takoj odpotovati. Madjari sedaj še brezobzirneje preganjajo Slovake, ali njihov pritisk izzivlja le še večji odpor, in še večje navdušenje Slovakov za bodoče volitve, v katerih se hočejo svetu zopet energično pokazati.

Turčija v stiski.

Med Turčijo in Francijo je nastal tako oster konflikt, da sultan francoskega poslanika niti sprejeti ni hotel ter je zategadelj poslanik pretrgal s Porto vsako diplomatsko občevarje. Vzrok napetosti je seveda zopet dolg! Turčija je dolžna 800.000 turških funtov, a jih noče plačati. Razen tega je turška vlada omejila francoskim ladjam svobodo iz- in vkrčavanja. A tudi med Turčijo in Avstro-Ogrsko je razmerje slabo, ker se turške oblasti prevečkrat vtikajo v delokrog mednarod-

nega zdravstvenega sveta ter delajo poštnim pošiljkatvam sitnosti. Radi razmerja Porte do Albancev in Arnavtov je ostro in energično posredoval ruski poslanik Sinovjev, ker je hotela Porta poveriti preiskavo dogodkov v Kolašinu mejnemu komisarju Hamdi paši, ki pa je sam najhujši sovražnik Srbov in prijatelj lopovskega mutessarifa Džeman beja. Ruski poslanik zahteva, naj se pošlje delat mir in red v Staro Srbijo objektivna in poštena oseba. Končno pa ima Turčija še težavo z Anglijo in sicer radi Adena. Tam stojé angleške čete, ki so preganjale roparskega arabskega šejka, in se sedaj vzlic vsem protestom Porte nočejo umakniti. Angleži trdijo namreč, da so spustili Turki Arabce proti angleški posesti, ter da morajo zategadelj dobiti si zadoščenja. Tako ima Turčija mnogo skrbi in sitnosti. Sultan je baje sila nervozen!

Japonska, Anglija in Rusija.

Japonci so lahko ponosni, da se potezata največji dve svetovni velevlasti za njih prijateljstvo. Japonci so se izkazali v vojni proti Kitajcem, zlasti pa pri naskoku na Pekin kot neobhodno potrebni. Tudi pri poznejših ekspedicijah proti boksarjem so bili Japonci povsod med prvimi. Japonci so majhni in neznatni vojaki, a okretni, nagli in hladnokrvni ter izborni disciplinirani. Ako pride kdaj v kitajskih vodah med Anglijo in Rusijo do vojne, potem je gotovo že danes, da zmaga ona velevlad, katero bo podpirala Japonska. Danes seveda je srce Japoncev bližje Angliji, ki svojih želja ne razteza na severno Kitajsko in se ne ustavlja, da bi Japonska zasedla polotok Korea. Razen tega so Japonci razžaljeni, da se je Rusija pridružila med dogodki na Kitajskem Nemčiji in Franciji. Odtlej se je začelo boljše razmerje med Anglijo in Japonsko, razmerje napram Rusiji pa se je s strani Japonske ohladilo. Vendar ne sklenejo Japonci nobene zveze, nego so si tudi sedaj ohranili svobodo. Ruski listi se jako živahno dobrikajo Japonski, a brez uspeha.

LISTEK.

Otvoritev koč na Krnu.

Kdor hoče imeti na planinah lepo vreme, naj gre na nje v slabem vremenu, ker za dežjem sije solnce. Deževalo je, ko smo 3. avgusta sedli na vozove v Lescah ter se vozili proti Bledu. Golica, Stol in Begunščica bili so vsi zaviti v deževne oblake, a proti Bohinju je kazalo bolje. Prepričani smo bili, da bomo imeli na naši dolgi in težavni poti najlepše vreme. Na Bledu pozdravljali so nas navdušeno Čehi, s katerimi smo se seznanili pri otvoritvi Tomčeve koč na Begunščici. Kaj radi bi se bili ustavili tam nekoliko časa, a reditelj izleta odmigal je s svojo častitljivo brado, in drdrali smo dalje proti Bohinjski Beli, kjer so nas pozdravili prvi solnčni žarki. V Bohinjski Bistrici okrepčali smo se nekoliko, ker marsikdo tisti dan ni imel časa obedovati. Čez pol ure bili smo zopet na vozu. Dva krepka bohinjka konja potegnili sta nas dalje proti jezeru in po krasni senčni poti ob jezeru do izvira Savice. Jako radi bi si bili ogledali ta divni slap, ki je ravno sedaj jako mogočen, a ni bilo časa; za pol ure prišli smo prepozno sem. Vodnik šest nas je že ne-

strpljivo čakal. Naprtimo svoje nahrbtnike in hajd navzgor na Komno po lepi in senčni poti, katero je napravil baron Born. Ob devetih zvečer dospemo v Bornovo lovsko koč, katero ima sedaj v najemu grof Kewenhüler. Upraviteljstvo grofovega lova nam je blagovolilo dovoliti, da smemo prenočiti v koči. Prijazen grofov lovec pripravil je dobro suho mrvo, prinesel vode in zanetil ogenj. Da smo se dve uri prav krasno zabavali v koči, za to so skrbeli pevci in naš Miha, ki je bil danes baš dobre volje. V koči je prostora za 5—6 oseb, a nas je bilo najmanj, pa dva planinca še precej široka. Stisnili smo se torej nekako tako, kot slanički v sodu in spali smo kakor je kdo mogel do štirih zjutraj. O peti uri korakali smo že dalje proti planini Govnjač, kjer smo dobili izvrstno mleko. Na tej razsežni planini, katero imajo Bohinjci v najemu od verskega zaklada, pase se po par sto goved. Vsako soboto pošiljajo v dolino sir in surovo maslo. Po novozaznamenovani strmi kozji stezi in večkrat po snežiščih lezli smo proti sedlu med Malim in Velikim Bogatinom do 1900 m visoko. O Bogatinu nam pripoveduje Baumbach v svojem »Zlatorogu«, da so tu zakopani zakladi. Res kopljejo tu še dandanes rjavi železovec (bobovec) in železni kršec,

ki je zlatorumene barve, a silno male vrednosti, posebno v tej višini. Ni nam bilo mar za zakopane zaklade, pač pa za lepe planinke, s katerimi smo si okrasili svoje klobuke. Razgled od tod na Triglavsko skupino je pa zares velikanski. Proti jugu imeli smo že pred seboj strme pečine Krna. Tako blizo ga imamo pred seboj, a na njegov vrh imamo še pet ur, ker treba je iti čez 500 m nazdol do planine Duplje ob Krnskem jezeru (1383 m). V tej planini pasó samo ovce in koze. Od jezera vodi po strmih kršju pot na prijazno planino Polje, katera nekako naliči Velemopolju. Ker smo dospeli sedaj prav na podnožje Krna, odpočili smo se tukaj dobro. Omeniti pa moram, da je kultura že dospela v te kraje. Mleko, katero ima tukaj vrednost 6—8 h liter, zaračunal nam je pastir po 24 h. Spomnil sem se pri tem dogodbe v Kamniških planinah. Pastir napravi planincem žgance ter zaračuna za nje 90 krajcarjev. Ko se mu predbaciva, da je to vendar predrago, odgovori: »Veseli bodite, da ste prišli k meni in ne k mojemu sosedu. Ta bi Vas bil pa odrk«. Iz Polja prične se prav alpinski svet. Kozja steza vodi ob Peskeh po grobljah kršja in snežiščih strmo proti Krnu. Kmalo preneha vsaka rast, koja je tu precej težavna po samih skalah.

Naenkrat začujemo »harmoniko« na sedlu med Krnom in Batognicami. Godilo se je nam, kakor trudnim vojakom, ko jim zasvira godba. Še četrte ure, in bili smo pred novo koč, seveda prva naša izvrstna planinka gospa O.

Prijazna planinska koč leži na sedlu, na edino varnem mestu pred plazovi. Podnožje je zidano, koč sama pa lesena. Les za zgradbo morali so nositi iz Depljske planine 600 m visoko. V pritličju je štedilno ognjišče in ležišče za 10 oseb. V prostornem podstrešju more prenočiti tudi 20 oseb. Leži pa v višini 2005 m; do vrha Krna (2246 m) je samo ¼ ure. Pot na vrh je jako prijazna in složna, hodiš takorekoč med samimi planinskimi cveticami, in planink si natrgaš brez vsakega truda. Razgled s Krna je pa, kolikor je meni znano, jeden najlepših v Julijskih Alpah. Od tod vidiš morje, Italijo, Dolomite, Visoke Ture, posebno lepo pa vse posameznosti Julijskih Alp, ker nimaš pred seboj nobene višje gore, ki bi ovirala razgled. Ker ni moj namen, opisati razgled s Krna, opozarjam pri tej priliki na izvrstni in zanimivi spis prof. Frana Orožna »Na Krn (2246 m)«, priobčen v »Planinskem Vestniku« l. 1899. Le toliko naj omenim, da razgled na morje bil je slab, ker je

Vojna v Južni Afriki.

V spodnji zbornici se je vršila debata gledé novega kredita za civilno upravo Transvaala. Chamberlain je dejal, da je v novem kreditu skrbjeno tudi za denar, ki se da Burom na posodo, da si morejo postaviti svoje porušene farme iznova. V kreditu je tudi denar, ki omogoči yeomenom in prostovoljcem nabaviti si zemljišč, da se nastanejo v Transvaalu. Chamberlain je zatrjeval, da vladna politika nima namena konfiscirati posestev. Kafre hoče vlada priversti do tega, da bodo radi delali. Prisilno delo in telesne kazni pa se odpravijo. Chamberlain je torej govoril tako, kakor da je Transvaal že do celia angleški, in da je uprava dežela poslej za večne čase določena. In vendar predsednik Transvaala, stari Krüger, o miru in kapitulaciji niti slišati noče, Botha, Dewet, Delarey in dr. pa tudi niso bili doslej končno poraženi. Chamberlainovo besedičenje ima pač le ta namen, vojne naveličano, in večno novih davkov sito angleško ljudstvo nekoliko pomiriti. Angleži si vedno kupujejo konje v Evropi ter jih pošiljajo v Afriko, kar kaže, da vojne še ni konec, dasi je govoril Chamberlain tako, kakor da je civilna uprava že vpeljana.

Dopisi.

Iz Selc, 7. avgusta. V 166. številki »Slovenca« razpisal je neki ljubitelj nočnega miru službo nočnega policaja. Povod k temu mu je dalo petje naprednih fantov selških. Ti namreč kdaj zvečer zapoje na vasi, kakor je to navada v sto in sto drugih vaseh, razlika je pač ta od druge, da ti fantje zapoje lepe in dostojne pesmi.

Če zvečer doni lepa Prešernova: »Luna sije« ali »Eno devo le bom ljubil« in druge take pesmi, menda ni to nobeno kaljenje nočnega miru, kar tudi do sedaj v Selcih ni bilo. V novjšem času pa najedenkrat nekemu ljubitelju nočnega miru ni to všeč in si daje duška v časopisu, zasramujoč poštene in vrle fantepevce. Tega ljubitelja pa hočemo danes kar povedati, namreč, ta je selški župnik Tomaž Rožnik, ki je bil poprej na Jese-nicah za kaplana, znan kot strasten klerikalni strankar že v javnosti. Ob njegovem prihodu sprejeli so ga vsi Selčani — napredni celo prvi — misleč, da bi se ublažilo nasprotstvo pod njegovim župnikovanjem. Ravno ti pevci, katere zasramuje in smeši v »Slovenca«, so mu peli podoknico ob prihodu. Namesto, da bi bil vesel ta duhovni gospod, da je dobil tako lepo in dobro župnijo, (mimogrede bodi omenjeno, da je bilo več starejših in zaslužnejših prosilcev, a niso dobili, se že ve, zakaj ne) pa sedaj dela zopetno sovraštvo, ko bi imel v zahvalo le skrbeti, da kot dušni pastir klerikalcev in liberalcev, zadnje vsaj v miru pusti, če mu že žilica ne dá živeti v miru. Komaj se je nekoliko ogrel v novem gnezdecu, že je jel korititi, kakor kukavica v gnezdu, in bi tudi on rad

zmetal napredne Selčane iz Selc ali pa jih pogнал v kozji rog. Prve naskoke je napravil na naročnike »Naroda« in drugih naprednih listov, kjer pa ni dosegel ničesar. Dalje je pa videl, da se naprednjaki ne zmenijo dosti za take stvari, temveč po svojem prepričanju in po svoji pameti žive in delajo.

Posebno je opazil, da kar je mladih fantov, so vsi naprednega mišljenja, zato je čakal ugodne prilike, da bi jih, ker drugače ne more, vsaj osmešil in postavil v javnosti na sramoto. Zato je napisal v »Slovenca« tiste vrste, katere so sama neresnica, kar so vsi prizadeti fantje v »Gorenjcu« imenovali nesramno laž (nesramnega lažnika) in obrekovalstvo (obrekovalca). Podpisi leže v uredništvu »Gorenjca«. Ljubitelj nočnega miru! To je lepo tako druge dolžiti, kar Vaši somišljeniki v svoji surovosti in pijanosti delajo. Poštene fante sramotiti ni prav nič krščansko in tudi ne katoliško. Vedite pa, da ti fantje so poštenjaki, če tudi niso v deviškem društvu, in presegajo v poštenem obnašanju mnoge in mnoge devičarje. Pojte gledat kaj počno devičarji po dolini in po hribih. O teh bi se dalo napisati marsikaj žalostnega — a resničnega.

Dobro vemo, da je petje naprednih pevcev samo zato kalenje miru, ker so samostojni in se ne udajo komandi kakšnega Matevža ali Fronca ali družega takega moža. Če bi kakšni devičarji rjuli, prav huronsko rjuli, bi ljubitelja ne motilo nič, tako ga pa, seveda. V nedeljo zvečer se je ta ljubitelj celo oglasil skozi okno, kakor s prižnice: »Dajte, fantje, mir ljudem in mojim kravam!« Gosp. župnik, izdali ste se, vi ste tisti ljubitelj nočnega miru.

Čujte! Selca stoje že dolgo, so stale tudi že takrat, ko svet še vedel ni, da je kje kakšen Tomaž Rožnik. Stari možje vedo, da so fantje vedno peli, v tistih časih, ko v Selcih še niso brali naprednih listov, so se vsako nedeljo tudi stegli, česar sedaj tisti, ki jih bero, ne delajo, tisti pa ki bero »Domoljuba«, »Slovenca« in »Slovenski List«, so se zadnjikrat stegli z nožmi in preklinjali, da se je ogenj delal — na sv. Petra dan letos v »Katoliškem domu«. Sedaj najedenkrat pa bi se moglo vse nehati na Vašo komando. To je že preneumno in pre-napihnjeno! Na vse zadnje bodete še določevali, kdaj naj gre kdo spat in kdaj naj vstane! Selški fantje se tedaj ne zmenijo za ta glas iz farovža in bodo najbrž še peli, ko tudi Tomaža Rožnika ne bode več v Selcih. Čudno je to, da drugi ljudje po vasi še radi poslušajo petje — le Tomaž Rožnik ne.

Petje naprednjakov moti klerikalce. Gospod župnik je ob jednom povedal, da moti petje tudi krave, tedaj morajo biti tudi krave klerikalne, kar pritrdimo povsem, ker kakor kravice Tomaža Rožnika žive brez lastne, proste volje, tako tudi velika večina klerikalcev pri nas živi brez lastne volje, njih voljo ima tudi Tomaž Rožnik s kravicami vred spravljeno. In če

silil jug na dan, a triglavskega pogorja nisem videl še nikdar tako natančno in v taki jasnosti. — Ker je načelnštvo soške podružnice jako pametno ukrenilo, da dobe prenočišče v koči v predvečer otvorjenja samo daljni turisti, ni bilo v koči gnječe, kakršne smo vajeni pri takih slavnostnih otvoritvah.

Domačinom pripravila so se ležišča po nižje ležečih planinah. Tolminci so prenočevali večinoma na Slemenu, Kobaridci pa na Kuhinjski in Zaslapski planini.

Ko je nastal mrak, zagrmeli so topiči vrh Krna, in raznobarvne rakete so švigale v zrak ter naznanjale daleč na okolo, da se bode vršila 5. avgusta znamenita planinska slavnost na mogočnem Krnu, otvorjenje in blagoslovljenje prve planinske kočje soške podružnice »Slov. plan. društva«.

Napočil je dan. Na nebu ni bilo nobene meglice. Na vse zgodaj dospe h koči 30 Kobaridcev, ki so po kratkem odmoru odšli na vrh. Posamezniki so prihajali iz Drežnice čez Gabrije, iz Polja. Dobili smo tudi že vest, da je čez 50 Tolmincev in Goričanov prenočilo na Slemenu. Kmalom smo zapazili prve na vrhu Batoznic (2172 m). Počasi so lezli po ozkem in raztrganem grebenu, ki ima na obe strani strme prepade, proti koči. Tudi

mnogo dam je bilo med njimi. Občudovali smo, kako pogumno stopajo po tej nevarni poti, kakor da so vzrastle v najvišjih planinah.

Z marsikaterim znanim planincem smo se sestali tukaj. Prijateljska in pri-srčna zabava je nastala okolo kočje. Z veliko radostjo in navdušenostjo smo pa sprejeli petorico Čehov z gosp. prof. Choudonskim, ki so prišli s Kanona čez Kobarid k otvoritvi.

Dà, prišel je tudi naš stari znanec iz Julijskih Alp, nadporočnik N., ki že par let mapira po triglavskem pogorju, ter ima ravno sedaj s Krnom opraviti. Takoj je izmeril višino, vrisal pota in kočje.

Točno ob 10. uri nastopi načelnik soške podružnice, gosp. Devetak, presrčno pozdravlja navzoče, osobito brate Čeha, in omenja v svojem govoru važnost te kočje za planinstvo, da se je bilo bati, da se Italijani tukaj ne vgnezdijo, in da bode imela še večjo važnost po otvoritvi bohinjske železnice. Govoril je dalje o zaslugah gospoda dra. Trillerja kot ustanovitelja podružnice, ki je postavil tudi temelj tej koči, omenjal zasluge gospoda višjega davčnega nadzornika Marušiča in neutrudljivega tajnika podružničnega, gosp. Ivančiča. V imenu osrednjega odbora pozdravljal je gosp. podnačelnik dr. Vl. Foerster ter se zahvalil podružničnemu

Tomaž Rožnik pošlje v Ljubljano dva imena od svojih klerikalnih kravic, recimo: liska in cika, in jih v Ljubljani dr. Šusteršič milostno postavi za kandidatinje za prihodnje deželnozborske volitve, in katoliški možje selške doline začnejo agitirati za nje — pa bodeta obe klerikalni kravici izvoljeni za — deželna poslanca; potem jih pa vsaj takrat ne bo motilo petje fantov, kadar bodeta v Ljubljani pri zasedanji. Toliko za danes. Prihodnjič pa še kaj družega. V nedeljo pa eno »kroftno« pridigo fantom!

Naprednjak.

Iz Št. Petra, 8. avgusta. Teme-ljem § 19. tisk. zakona zahtevam glede na dopis »Iz Št. Petra na Pivki«, objavljen v Vašem listu z dne 30. julija t. l. št. 172, da priobčite nastopni stvarni po-pravek.

Ni res, da nazivljam tujce s pohujševalci, proti katerim naj bi se domači fantje vzdignili in za red skrbeli: pač pa je res ravno nasprotno, da sem namreč prosil vse, može in fante, da naj ravno zaradi tujcev vsak po svojih močeh gledajo in pazijo na red, da si tako ohranimo dobro ime in da naj se nasproti tujcem vedno lepo vedejo.

Ivan Zupan,

kurat.

Smešni kurat Zupan najde na ta svoj popravek že natisnjen odgovor v št. 180. »Slov. Naroda«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. avgusta.

— **Osebna vest.** Deželnovladni koncipist g. dr. Ivan Vrtačnik je kot asistent dodeljen deželnemu komisarju za agrarske operacije g. okrajnemu glavarju grofu Margheriju.

— **Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.** Včeraj se je vršila v Mariboru letošnja glavna skupščina. Po pozdravu v lepo okrašenem »Narodnem domu« se je začelo takoj glavno zborovanje, katero je otvoril prvomestnik g. Zupan, ki je posebno povdarjal, da je Štajerska dala družbi dva velika dobrotnika, dr. Čučka in Vrečkota, in da se družbi ni bati pogina, dokler jo podpira narodno ženstvo. O društvenem delovanju je poročal tajnik gosp. Žlogar. »Slovenec« je imel Žlogarjevo poročilo pre-j v rokah, nego je bilo prečitano v Mariboru! To je gotovo jako značilno. Iz tajnikovega poročila, ki nam ga je poslal dotični gospod, katerega smo naprosili, da nam o zborovanju poroča, posnemamo, da ima družba 30 moških, 36 ženskih in 78 mešanih podružnic ter približno 10.000 članov. Družba vzdržuje ali podpira 25 zavodov. 1 teh zavodov je v Trziču na Kranjskem, 3 so na Štajerskem, 1 na Koroškem, 13 na Goriškem, večinoma v Gorici, katere upravlja »Šolski dom«, 7 pa v Trstu. Te zavode obiskuje okoli 2500 otrok. O društvenem denarnem stanju je poročal blagajnik g. Petelin.

vodstvu na marljivem in uspešnem delovanju. V navdušenem, krasnem govoru je pozdravljal urednik g. Gabršček v gladki češčini brate Čeha, osobito gospoda prof. Choudonskega. Navdušenje dospelo je po tem govoru do vrhunca; vse je pozdravljalo, vse je klicalo: Živio Choudonsky! Živeli Čehi! Gospod prof. Choudonsky se je potem, do solz ginjen, zahvalil v lepem govoru. Tajnik Ivančič je našteval v daljšem govoru zasluge gosp. dra. Trillerja za podružnico sploh, kakor tudi posebej za zgradbo te kočje ter dejal, da mu odbor podružnice ne more bolje pokazati hvaležnosti za njegovo večletno vsestransko delovanje v prid tolminskega okraja, nego da imenuje to kočjo »Trillerjevo kočjo na Krnu«. Očividno ginjen se je zahvalil dr. Triller za to izvanredno, a po njegovem mnenju preveliko in nezasluženo čast ter obetal, da hoče tudi nadalje delovati povsod in vsikdar za napredek slovenskega naroda in posebno se truditi, da naši sovražniki morajo priti do spoznanja, da smo na zemlji slovenski gospodari le Slovenci. Kdor pozna lepo našo slovensko domovino in naš narod, jo mora ljubiti, mora biti domoljub in rodoljub iz vsega svojega srca.

Kaplan tolminski, preč. gosp. Seljak, je blagoslovil potem kočjo in na to je vse udeležnike fotografiral navzočni fotograf.

Društvo je imelo lani 33.133 kron 63 vi-narjev dohodkov in 35.243 kron 79 vinar-jev stroškov. Dohodki se dele tako-le: Prispevki podružnic 13.055 K 71 vin. Pokroviteljstva 1620 K. Podpora slav. dež. zbora kranjskega 2000 K. Podpora slav. obč. sveta ljubljanskega 1000 K. Darila 40 slov. posojilnic in društev 2158 K 43 vin. Novoletni darovi 169 K. Darovi Mohor-janov 60 K. Ciril-Metodovi darovi 1108 K 42 vin. Razni darovi 1424 K 17 vin. Iz nabiralnikov 132 K 95 vin. Zbirke časnikov 5170 K 33 vin. Od vžigalic 1200 K. Od kave 600 K. Od platna, voščila, razglednic in cilindrov 650 K. Iz M. Drčarjeve zupušćine 1176 K 48 vin. Volila 220 K. Obresti od glavnice in terjatev 574 K 97 vin. Za prodane knjige 513 K 18 vin. Mej posojilnicami in društvu, ki so podpirale družbo, ni ne jedne klerikalne posojilnice niti »Ljudske posojilnice«, ki ima šest milijonov vlog. Tudi »Kato-liška tiskarna«, dasi ima po 15 do 20.000 K čistega dobička, ne da niti vi-narja, pač pa da »Narodna tiskarna« vsako leto 100 K. Mohorjev dar je beraško majhen. Zaupniki Mohorjeve družbe so sami duhovniki, a ti mej 70.000 člani niso nabrali več kakor 60 K. Izmej časnikov so nabrali: »Slovenski Narod« 3508 kron 27 vin., »Mir« 1358 kron 80 vin., »Slovenec« 281 kron 26 vin. (!), »Slovenski Gospodar« 181 kron 50 vin., »Soča« 22 K. »Slovenca« je sram, da je nabral tako malenkostno svoto in bi ta škandal, da njegova duhovščina nič ne stori za Ciril-Metodovo družbo, rad prikril s trditvijo, da njegovi somišljeniki narav-nost družbi pošiljajo svoja darila. Slepardi! Družba slučajno razglašala po listih, kdo ji je kaj direktno poslal, in iz teh objav je razvidno, kako revno malo žrtvujejo »Slovenčevci«, tako malo, da bi družba morala v 24 urah zapreti vse svoje za-vode, če bi bila vezana na podpore »Slo-venčevcev«. Za škofove nepotrebne zavode, za zamorčke in Kitajčke in za take reči že nabirajo klerikalci, za Ciril-Metodovo družbo pa ne, saj je, če tudi z liberalnim denarjem, vzdržuje redovniške šole, ta družba — narodna in to ne diši služab-nikom ces. kr. nemško-latinske katoliške cerkve. — Od vžigalic (firma Perdan) je družba doslej dobila 6400 kron, od kave (firma Jebračin) 2400 K. Vsa Drčarjeva zupušćina znaša čistih 5961 K 70 vin. — Skupščina je obe poročili odobrila, na kar se je vršila volitev. Izvoljeni so bili v od-bor gg.: Karol vitez Bleiweis-Trste-niški, Gregor Einspieler, Drago-tin Žagar in Anton Žlogar. V nad-zorstvo so bili voljeni gg.: Oroslav Do-lenec, Martin Malenšek, Fr. Povše, Fran Ravnihar in Ivan Vrhovnik. V razsodništvo so bili izvoljeni gg.: An-drej Kalan, dr. Danilo Majaron, dr. Fran Munda, Makso Pletersnik in dr. Fran Stor. Shod je z navdušenjem sprejel udanostno izjavo Nj. Vel. cesarju, na kar se je zborovanje zaključilo. Po zbo-rovanju je bil banket, pri katerem je bilo

Živahna zabava se je pričela okolo kočje. Vse je bilo veselo, kakor zamore človek biti vesel le na planinah. Jedna pesem je sledila drugi; »Lijepa naša domovina«, »Kje dom je moj«, »Hej Slovani itd.« so se čule iz 150 grl.

Zabava je bila prav najlepša, a naš Miha nam je naenkrat pokvaril vse. Vstati in oditi smo morali, ker ura je bila 12, a priti nam je bilo še isti dan do Trente. Težko smo se poslovili od pre-drage družbe, ki nas je navdušeno pozdravljala, ko smo stopali počasi po strmi stezi navzdol proti Polju, vsi izredno za-dovoljni z dnem, kateri ostane gotovo vsakateremu trajno v spominu.

Ker nismo hoteli hoditi nazaj po isti poti, ubrali smo pot od Krnskega jezera na Sočo. Po jako strmi in težavni stezi smo prišli na planino Lepeno, odtod v Sočo in še isti večer po divjeromantični trentski dolini v Trento, kjer smo pre-nočili v Baumbachovi koči. V torek pre-koračili smo srečno Vršec pri Mojstrovki, odpočili se v Kranjski gori ter v silni plohi končali svoje potovanje.

Kdor se hoče enkrat iz vsega srca veseliti v božji naravi, v čistem zraku ter preživeti par ur brez skrbi, ta naj se ude-leži take planinske slavnosti in ne bo mu žal nikdar.

izrečeno več napitnic. Prvomestnik gosp. Zupan je napil cesarju, dr. Medved družbinemu vodstvu, gospa dr. Glaserjeva Slovenkam, dr. Pipuš Ljubljani in nje županu, ljubljanski župan Hribar narodno in lojalno delujoči družbi, notar Svetec Mariborčanom, dr. Firbas starosti Svetcu. Seveda je bilo še mnogo drugih napitnic.

— **Koncert**, kateri se je priredil včeraj ob 8. uri zvečer na vrtu »Narodnega doma« v Mariboru, uspel je v vsakem oziru sijajno. Nabralo se je vse polno odličnega narodnega občinstva, večina družbinarjev XVI. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda ter jako mnogo gg. pevcev ter gospej in gospodičin pevk. Svirala je, kakor pri banketu opoludne, tudi pri večernem koncertu veteranska godba (kapelnik Füllekruss) prav dobro skoraj samo slovanske skladbe. Moški pevski zbor zapel je več krasnih slovanskih zborov, kakor je med njimi »Adrijansko morje«, »Bodi zdrava domovina«, »Planinska roža« itd. itd. Solista bila sta in sicer tenor g. dr. jurist Gorišek iz Gorjuš in slavno znani, povsod priljubljeni, velesimpatični baritonist gosp. dr. Bela Stuhec iz Ptuja, ki je bil ta večer izborni disponiran in je tako krasno pel, da ga je vse občinstvo kar občudovalo, kakor tudi jako lepi tenor g. Goriška. Krasni bili so tudi mešani zbori, katere je vodil g. Srečko Stegnar iz Maribora in iz katerih se je posebno krasno slišal mili glas gospe dr. Glaserjeve, odvetnikove soproge iz Maribora. Tudi mešani zbori so se morali po burnih odobravanjih ponavljati nekateri celo po dvakrat. Vč. gosp. dr. Medved in gdč. Stupica, učiteljica iz Ptujkega okraja, imela sta krasne nagovore na prečastitega predsednika družbe sv. Cirila in Metoda, monsignora Tomo Zupana, kateri se jima je v izbranih besedah prisrčno zahvalil. Koncert trajal je ob veliki navdušenosti občinstva pozno v noč več kakor 4 ure. Pri tej priliki izrazila se je vsestranska želja, da naj bi se v bodoče vsako leto vršila glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda, h krati z občinim zborom »Slovenskega pevskega društva« in da bi taisto priredilo po glavni skupščini in po občinem zboru koncert, kakor se je to zgodilo v Mariboru.

— **Iz Pilštajna** se nam piše: Zadnjič sem Vam poročal o pritožbi, katero je vložilo nad 20 revnih posestnikov proti krivični razdelitvi državne podpore med po toči poškodovane prebivalce Pilštanske občine. Proti tej krivični razdelitvi pritožilo se je sedaj še nad 30 daljnjih revnih posestnikov, katerim je tudi dal Tomažič občutiti svojo nemilost. Ti revni ljudje ves čas o nič drugem ne govore, kakor o Tomažičevi krščanski pravičnosti. Lačne sititi, žejne napajati, nage oblačiti, sploh revne podpirati, učil je Kristus. Tako uči sicer tudi njegov pilštajnski namestnik; on uči tako, a ne dela tako. Ko se je dovolila državna podpora, izjavil je župnik Tomažič kar naprej, da bodo te podpore deležni samo tisti, ki »pravično in pošteno živijo«. To je: pravično in pošteno po Tomažičevih nazorih; tedaj je Tomažič namenil to podporo pred vsem tercijalkam in tercijalcem, sploh tistim, ki se mu klanjajo in mu roke poljubujejo. Kateri pa tega ne storijo, niso »pravični in poštenci«. Gospod Tomažič, vi niste imeli pravice, ljudi ločiti v poštene in nepoštene, v pravične in nepravične; Vi bi bili morali pri razdelitvi podpore gledati le na to, kdo je reven in potreben. Tega pa Vi niste storili. Za to Vašo krščansko ljubezen Vas bode še Bog na onem svetu na odgovor klical. A tudi na tem svetu boste prejeli zaslužen kazni. Ako nam boste Kristusove nauke razlagali in nam pridigovali o krščanski pravičnosti in ljubezni, Vam bomo v lice očitali, da se teh lepih nauk Vi sami niste držali, ko ste podporo delili. In ko boste k nam po bero pošiljali, se bomo spomnili Vaše pravičnosti in Vam vrata pokazali, rekoč: Kaj iščete pri nas, ki nismo »pravični in poštenci«. Da, gospod Marka, mi Vam Vaše pravičnosti in ljubezni, ki ste nam jo zdaj izkazali, ne bomo pozabili. Iz kraja smo Vas ljubili in spoštovali, a zdaj ko smo Vas spoznali, nočemo več biti Vaše poslušne in pohlevne ovčice. Najbolje je, da poberete šila in kopita in odrinete iz fare, v kateri ste izgubili ljubezen in spoštovanje vernikov. Več faranov.

— **Iz Celja** se nam piše: Poročilo »nemške vahtarice« pod naslovom: »Attentat zweier windischer Doctoren« je od konca do kraja zlagano in na najnesramnejši in najperfidnejši način zavito. G. Z. pri celi stvari niti z besedico prizadet ni, g. dr. K. pa je bil od izvivajočega hajlovca zahrbtno napaden z ostrim nožem, in le s svojo hladnokrvnostjo preprečil je morda smrtni sunec s tem, da je zagrabil za roko, v kateri je imel napadalec nož. Le z veliko težavo posrečilo se je trem gospodom, pri čimur pa so bili vsi trije ranjeni, izviti napadalcu nož, ter lopova izročiti takoj roki pravice. Prič je dovolj, in kazenska razprava bode pokazala, kakim besnežem so Slovenci izpostavljeni celo zunaj mesta Celja, in s kakimi perfidnimi in nesramnimi lažniki imamo opraviti v Celju. Po končani razpravi poročali Vam bomo ves dogodek natančno ter zraven tudi pristavili lažnjivi dopis celjske žabe.

— **Soproga poslanca Berksa**, gospa Mara pl. Berks, ki je sebe in svojega soproga poslavlila z igro »Kleine Münze«, je spisala novo igro »Unsere Herren«. Radovedni smo, če je milostiva gospa pl. Berks tudi v to igro zasnovala na sodobni politični podlagi.

— **S Črne gore pri Ptuj** se nam piše: V proslavo cesarjevega rojstvenega dne se priredi 18. t. m. v vrtu gospe Jagodič veselica. Nastopijo tamburaši iz Središča in tukajšnji mladi pevski zbor. Vstopnina za osebo je 40 vin. Ker se prebitek porabi v učne namene, se preplača hvaležno sprejme. Začetek ob 4. uri popoldne. Rodoljubi se najljubdeje vabijo k udeležbi.

— **Deželni odbor** bo letošnje jesen oddajal bike plemenjake cikaste (Pincavske-Belanske) in sive (Muricodolske-Muriške) pasme proti polovični nakupni ceni pod običajnimi pogoji in sicer v prvi vrsti občinam, potem pa tudi zasebnim živinorejcem. Prošnje so vložiti do 9. septembra t. l. deželnemu odboru v Ljubljani ter jim je priložiti znesek 20 kron kot vadij.

— **Gasilno društvo v Borovnicah** je imelo v nedeljo izredno zborovanje, na katerem je odstopilo dosedanje načelstvo. V sled tega bo imelo gasilno društvo v nedeljo dne 11. t. m. ob 5. uri popoldne občini zbor pri g. Fortuni. Vabijo se vsi člani in vsi tisti, ki imajo voljo, pristopiti temu prevažnemu društvu.

— **Radovljiska meščanska godba** priredi na korist bralnega in pevskega društva »Triglav« dne 15. avg. ob 3. uri popoldne na vrtu g. grofa Turna veliko vrtno veselico. I. Godba na pihala in lok. II. Šaljiva pošta. III. Prosta zabava in ples. Vstopnina h koncertu je 40 vin. in na vsakih deset ustopnic je ena kot darilo. Za slučaj neugodnega vremena se preloži veselica na nedeljo dne 18. avg.

— **Pevsko društvo »Ljubljana«** priredi v nedeljo, dne 11. avgusta t. l. v Švicariji večerno veselico spojeno s »Coriandoli-Corsom«. Sodeluje meščanska godba. Vspored. I. Petje. Pod osebnim vodstvom društvenega zborovodje gosp. Ant. Svete ka. 1. A. Nedved: »Prešernu«, moški zbor s četverošpevom. 2. Iv. pl. Zajc: »Crnogorac Crnogorki«, moški zbor. 3. F. S. Vilhar: »Z Velebita«, moški zbor s spremljevanjem meščanske godbe. II. Godba. 1. Smetana: Koračnica iz opere »Prodana nevesta«. 2. Slavnostna overtura. 3. Ivanoviči: »Suspulul«, valček. 4. Ipavic: »Pozdrav«, pesem. 5. Parma: »Intermezzo«, iz opere »Ksenija«. 6. Majcen: »Slovenec sem«, potpourri. 7. Dvořák: Fantazija iz opere »Trdoglavci«. 8. Smetana: Sekstet iz opere »Prodana nevesta«. 9. Majcen: »Črne oči«, mazurka. 10. Dvořák: »Slovanski plesi«. 11. Zajc: »Domovini i ljubavi«. 12. Čermak: Polka hitra. III. »Coriandoli-Corso«. IV. Ples, se vrši v treh salonih. Začetek veselice točno ob 5. uri popoldan. Začetek korsa ob pol 9. uri zvečer. Vstopnina za osebo 20 kr. P. n. čast. podporni člani in otroci so vstopnine prosti. V slučaju neugodnega vremena vrši se veselica dne 18. avgusta t. l.

— **Pevsko društvo železničarjev »Krilato kolo«** priredi v nedeljo dne 11. avgusta v gostilni pri Vodniku v Sp. Šiški vrtno veselico.

— **Podaljšanje Bleiweisove ceste do Dunajske ceste**. Za to

podaljšanje potrebna dela so se že začela. Lesno skladišče pri Gorupovi hiši na Dunajski cesti je izpraznjeno, svetilnišček pa se je podr. Zdjaj se podira zid in se dovažja material na cesto.

— **Napad**. Ivan Kamnikar, voznik, bil je včeraj popoldne na prelazu Dunajske ceste napaden, ko je peljal voz premoga v Šiško. Napadovalci, brata Šrambolj in Tomšeljnov iz Trzina, so Kamnikarju razpregli konje in razrezali vprego. Voznik se je branil, a zastoj, zagrozili so mu z odprtim nožem. Napadovalci so odpeljali konje proti Trzinu. Kamnikar je pred nekaj časom kupil konja v Trzinu od Šramboljev z dogovorom, če mu ne bode všeč, da ga bode dal nazaj ali pa zamenjal, ker je on slednje storil, so mu sedaj odpeljali s silo druge njegove konje.

— **Povozil** je neznan biciklist Elizabeto Jerše in jo poškodoval na čelu in na nosu.

— **Slepar**. Po mestu se klati 24 let star možki, ki prodaja medene poročne prstane za zlate.

— **Kolo ukradel** je včeraj zvečer mehanični vajenec Jožef Anžič portirju pri »Avstrijskem carju«. Anžič se je danes dopoldne vozil s kolesom, katerega je nekoliko prenapredil, po mestu. Stražnik ga je spoznal in je Anžiča aretoval.

— **Na mesečni semenj**, dne dne 8. avgusta, je bilo prignanih 819 konj in volov, 329 krav in 98 telet. Skupaj 1246 glav. Kupčija je bila srednja.

— **Proslava biskupa Strossmayerja**. Na Slatino, kjer se Strossmayer zopetno zdravi ter krepki za nadaljnje delo, prišla se je te dni poklonit srebrolasemu ljubljencu naroda hrvatska deputacija rodoljubov pod vodstvom pisatelja g. Ljubomira pl. Babiča — (Šandor Gjaljski), da mu izrazi svojo iskreno spoštovanje in neomejeno ljubezen. Ginjen se je zahvalil vladika za te dokaze ljubezni. Opoldan bil je banket, katerega se je udeležil tudi Strossmayer v spremstvu predsednika akademije, prof. Smičiklase. Tudi ondi proslavljali so ga v ognjevitih napitnicah.

— **Svetovna razstava l. 1903** se bo vršila v Petrogradu o priliki dvestoletnice, odkar je Peter Veliki ustanovil Petrograd za svojo prestolico. Zadnja ruska obrtna razstava je bila l. 1896.

— **Delavci s pokojnino**. Ruski uradni list poroča, da bodo imeli poslej delavci pri vseh državnih tovarnah, montanskih in rudokopnih družbah pravico do pokojnine. In sicer zase in za družino. »Reakcionarna« Rusija je torej mnogo mnogo pred kulturno Avstro-Ogrsko.

— **Ljudsko štetje v Avstriji l. 1900** kaže sledeče številke:

		Prirastek od leta 1890 v %	Na 1 km ² pride prebivalcev
Galicija	7,296.000	10.4	93
Češko	6,318.000	8.1	122
Sp. Avstrijsko	3,086.000	16.0	156
Moravsko	2,435.000	6.9	110
Štajersko	1,356.000	5.7	61
Tirolsko in Predarlško	980.000	5.5	33
Zg. Avstrijsko	810.000	3.1	68
Primorsko	755.000	8.6	95
Bukovina	730.000	12.0	70
Šlezija	681.000	12.4	132
Dalmacija	592.000	12.2	46
Kranjska	508.000	1.9	51
Koroško	367.000	1.8	36
Solnograško	193.000	11.4	27
Vkup	26,107.000	9.3	87

— **Polica j morilec**. V Pragi se vrši sodnijska preiskava proti 35letnemu morilcu, policaju Ant. Vlasaku, ki je pred tremi tedni ob belem dnevu ustrelil na javni cesti nekdanjo svojo ljubico, ki ni marala več zanj. Iz službenega samokresa ustrelil je na ubogo žrtev petkrat, šesto kroglo je ustrelil vase; toda kroglo so mu srečno iz telesa izrezali, in Vlasak pride te dni pred porotnike.

— **Afera v Tešinu** razburja še vedno nemške, zlasti pa židovske časopise. Trgovca Aufrecht, katerega sta dva častnika sredi ceste, napadla in težko ranila, je namreč žid. Govori se, da se je zgodil napad s privoljenjem polkovnika, česar pa ni verjeti. Čudno je, da se vojaški oblasti še doslej ni zdelo vredno, pojasniti grdo

aféro. Častnika nista bila kaznovana, dasi sta mahala s sabljo na neoboroženca.

— **Lačen ženin**. V neki župni cerkvi v Pragi imela se je vršiti poroka. Po ondašnji navadi gresta ženin in nevesta pred mašo, oziroma pred poroko k izpovedi. Po tem pa imata še kakih 10 minut čakati. V tem pa se je lotila ubogega ženina grozovita lakota, ne obotavlja se, je zapustil cerkev, nevesto, svate ter jo nagloma mahnil v najbližjo gostilno, kjer se je pošteno najedel in napil, da dobi »korajžo« za odločilni korak v novo življenje. Ondi pri skledi pa se je nekoliko predolgo zamudil, in duhovnik, nevesta in svati so morali čakati, dokler se gospod ženin ni vrnil. Končno je vendar prisopihal, hitro si je še obrisal na ponosnih brkih ostanke jedi, pokleknil k altarju ter je po obredniku trdil: da si nevesto jemlje iz ljubezni, da ji bo do smrti zvest itd.

— **Strašna eksplozija**. V Fildelfiji je počil kotel s plinovitim etrom. Porušilo se je 5 hiš, ubitih je bilo 10 oseb, ranjenih pa 40.

— **100.000 štrajkujočih delavcev** je sedaj v Newyorku. Vsi so delali v rudokopih in pri železnicah.

— **Zaljubljeni pikolo**. Pred tednom je v Benešovu pripihal na koldvor vlak in hitronogi pikolo je brz na to ponujal lačnim popotnikom sveže pivo in tople frankfurterice. Komaj pa se je vlak začel pomikati k daljšemu diru, odložil je 15-letni Ganimed svojo »robo« v stran ter je skočil na železniški tir pred vlak. Vzrok njegove smrti je bila — nesrečna ljubav do neke mestne Kleopatre, ki pa je za 10 let starejša in je na sladko ljubavno pismo pikolovo odpisala osodepolne besede: »Še premlad in preneumen«.

Književnost.

— **„Slovenka“** glasilo slovenskega ženstva. Letnik V. Številka VII. Vsebina. Svoboda žen. Ivanka. Trst. — Pravica do življenja. Drama v štirih dejanjih, spisala Zofka Kveder. Praga. — Upliv gospodarskega razvoja na ženo. Abditus. Ljubljana. — Ruski profesor o ženskem vprašanju na slovenskem. Priobčil R. D. Ljubljana. — + Aleksandra Nikolajevna Bahmetjeva. Bož. Tvorcov. Koluga. — Feminizem v zrcalu slovenskega novinstva. Leda. Trst. — Boj proti alkoholu. Sestavila Nada. Trst. — Pravila »Splošnega slovenskega ženskega društva«. — »Okusil zgodaj sem tvoj sad, spoznanje...« Leda. Trst. — Beleške.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kamnik 9. avgusta. Pri občinski volitvi iz I. razreda izvoljeni so z nadpolovično večino kandidatje narodno-napredne stranke. Zmaga narodno-naprednih kandidatov v I. in v II. razredu kaže, kje je meščanstvo. Slava Kamniku in njegovemu zavednemu meščanstvu!

Dunaj 9. avgusta. Prvi podpredsednik poslanske zbornice, Prade, razglasa, da odstopi, čim se snide poslanska zbornica, od podpredsedstva, in sicer vsled napadov nemških radikalcev na njegovo osebo. Prade priporoča nemškemu nacionalcem, naj za mesto I. podpredsednika in eventualno za mesto nemškega ministra kandidujejo kakega Nemca iz alpskih dežel.

Praga 9. avgusta. Izvrševalni odbor mladočeške stranke ima danes sejo, v kateri bo končno sklepal o »spravi« mej Čehi in Nemci na Moravskem in o kompromisu mej češkimi strankami glede deželnozborskih volitev na Češkem.

Brno 9. avgusta. Stránsky izjavlja v »Lid. Nov.«, da Čehi sedanje »spravne« pogodbe na noben način ne morejo sprejeti.

Rim 9. avgusta. Z ozirom na to, da križarita dve avstrijski vojni ladji ob albanskem obrežju, pravi »Popolo Romano«, da je mej Avstrijo in Italijo nastala nezaupnost, ki se ne bo dala premestiti.

Rim 9. avgusta. Poslanec Carcano je sprejel finančni portfelj. S tem je rešena ministrska kriza.

Hamburg 9. avgusta. Sprejemne slavnosti v čast maršala Walderseeja je dež popolnoma pokvaril. Cesar je podelil Walderseeju red „Pour le mérite“.

London 9. avgusta. Iz Durbana se poroča, da je lord Kitchener izdal proklamacijo, v kateri napoveduje najstrožje izjemno postopanje zoper Bure.

Zahvala.

Podpisano gasilno društvo izreka tem potom vsem onim, kateri so o priliki 25 letnice omogočili, da je slavnost tako sijajno uspela, svojo najteplejšo zahvalo. Zahvalja se za pohod p. n. članom „Zaveze kranjskih gasilnih društev“, osobito njenemu načelniku bl. gosp. Franu Doberletu, ki je blagohotno prevzel svečano razdelitev diplom, ter gospodoma A. C. Achtschinu in Fran Troštu; potem gasilnim društvom iz Ljubljane, Krškega, Vič-Glinca, Vrhnike, Rudolfovega, Kamnika, Kranja, Radovljice, Šmarje, Bizovika, Mengeša, St. Jurija pri Kranju, Sp. Šiške, Jesenic, Železnikov, Domžal, St. Vida nad Ljubljano, Bleda, Boh. Bistrice, Litije, Škofelce, Mosenj, Poljan, Gorenjevasi, Selc, Žirov, Mojstrane in Stare Loke; poslednji tudi še posebno za prijazno udeležbo na predvečer pri hlačkadi, slavni kranjski godbi za dobrohotno sodelovanje pri slavnosti ter domačim društvom „Čitalnici“, „Bratstvu“ in „Katoliškemu društvu roko-delskih pomočnikov“.

Prisrčno zahvalo izreka društvo tudi škofjeloškemu županu bl. gosp. Lovro Sušniku za prelepi vsprejem in pozdrav gasilcem, preč. g. mestnemu županu F. Zavadniku za daritev sv. maše, p. n. mestnim odbornikom, osobito g. lekarnarju E. Burdychu, nadalje onim p. n. gospicam, katere so s krasnimi šopki obdarovale člane zastopanih društev, ter p. n. meščanom, ki so izobesili zastave, da je bilo mesto v resnici v praznični obleki. Konečno vsem vnanjim, kakor tudi domačim prijateljem društva za njih udeležitev. Na pomoč!

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki
dne 6. avgusta 1901.

Ivan Debelak (1702)
načelnik.

J. N. Koceli Friderik Kramer
blagajnik. tajnik.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje

antiseptična

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (28-32)

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 6. avgusta: Fran Koračin, čevljar, 39 let, Cerkvene ulice št. 21, jetika. — Ana Malenšek, gostija, 66 let, Ulice na grad št. 2, srčna hiba. — Marijeta Dolinar, delavčeva hči, 9 dni, Plovača št. 49, črevesni katar. — Dr. Friderik Keesbacher, umir. vladni svetnik, 70 let, Slomškove ulice št. 12, otrpjenost srca. — Ana Soss, trgovčeva vdova, 52 let, spridenje srca. — Franca Hribar, sodarjeva vdova, 71 let, Karlovska cesta št. 7, vnetje prsne mreže.

V deželni bolnici:

Dne 31. julija: Josip Anderlik, uradnik, 28 let, srčna hiba.

Dne 1. avgusta: Terezija Kavčič, gostija, 69 let, ostarelost. — Franja Kermelj, mizarjeva hči, 2¹/₂ leta, jetika.

Dne 3. avgusta: Lucija Kolorici, gostija, 66 let, oteklina jeter.

Zahtevajte Brinovec

Frana Cvek-a
v Kamniku.
(1890-2)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-3 m. Hrednji uradni tlak 736-0 mm.

August	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v °C	Vet-rovi	Nebo	Močnina v mm.
8.	9. zvečer	738.1	18.2	sl. jzahod	jasno	
9.	7. zjutraj	739.4	13.5	sl. svzhod	jasno	
	2. popol.	737.5	26.3	sr. jug	jasno	0.0 mm

Srednja včerašnja temperatura 19.2°, nor-male; 19.4°.

Dunajska borza

dne 9. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	99.05
Skupni državni dolg v srebru	98.90
Avstrijska zlatna renta	118.75
Avstrijska kronska renta 4%	95.80
Ogrska zlatna renta 4%	118.60
Ogrska kronska renta 4%	93.30
Avstro-ogrski bančni delnice	1667
Kreditne delnice	645.50
London vista	239.62 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.15
20 mark	23.45
20 frankov	19.04
Italijanski bankovci	91.20
C. kr. cekini	11.32

Zahvala.

Za nebrojne dokaze prisrčnega so-čutja ob dolgotrajni bolezni naše pre-ljube sinuhe, oziroma matere, gospe

Ane Soss roj. Šinkovec
trgovčeve vdove in hišne posestnice

kakor tudi za častilno vdeležbo ob po-grebu ter za lepe vence izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo. (1677)

Marija Soss
tašča in žalujoči otroci.

Mladenič

ki je z dobrim vspehom dovršil deželno kmetijsko šolo na Grmu in je že par let samostojno gospodaril, išče zaradi pre-menjenih razmer primerne službe.

Več pove iz prijaznosti upravnistvo
»Slov. Naroda«. (1698)

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4¹/₂ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h. 41

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. n. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 33 m zvečer iz Podnart-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 3. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Šivalnih strojev

tovarniška zaloga
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Zastopstvo

najbolje

renomiranih

Dürkopp - koles

(951-14) in

Waffenräder.

Sobo

išče samostojna gospodičina od 20. t. m. nadalje.

Oglasila sprejema upravnistvo »Slov. Naroda«.

(1694-1)

Dobro upeljana

kleparska obrt

odda se takoj pod ugodnimi pogoji.

(1697-1)

Kje? pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

Tanglefoot

amer. priprava za popolno uničenje mnih se dobiva v prodajalni trdke (12-142)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osobi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za samo

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

uro

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino faconirano verzičico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le (1691)

zastopstvo za švicarske ure v Krakovu 2, poštno predalo št. 29.

Mizar ska zadruga

v Sent Vidu pri Ljubljani

se priporoča slav-nemu občinstvu v naročitev

raznovrstne

temne in likane

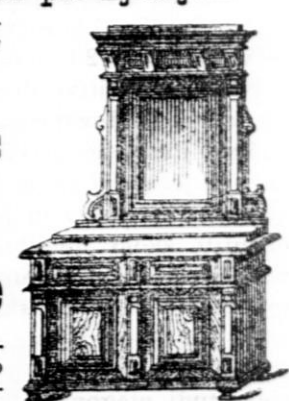
sobne

oprave

iz suhega lesa, so-lidno izgotovljene po lastnih in predlož-nih vzorcih.

V prav obilno naročitev se priporoča Josip Arhar načelnik.

(502-24)

Št. 24 623.

Razglas.

(1592-3)

Cerkveno predstojništvo Sv. Jakoba v Ljubljani, ozir. upraviteljstvo cerkvenega in nadarbinskega premoženja, prosilo je na podlagi § 14 zak. z dne 23. septembra 1863 dež. zak. št. 12 pri mestnem magistratu, da naj bi se razpisala konkurenčna obrav-na v ta namen, da se določi patronatski prispevek k troškom za projektovano zgradbo novega župnišča v župniji sv. Jakoba. Vsled te prošnje razpisuje mestni ma-gistrat v smislu §§ 14 in 15 poprej navedenega zakona konkurenčno obravnavo na dan 29. avgusta 1901 ob 8. uri zjutraj v mali dvorani »Mestnega doma«.

K tej obravnavi se vabijo župljani sv. Jakoba, ki so po zakonu dolžni prispe-vati k troškom za zgradbo župnišča in cerkveni patron s pristavkom, da se bodo smatralo glede onih, ki se obravnave ne udeležé, da dovoljujejo stavbo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 24. julija 1901.

Naznanilo.

Zahvaljujem se vsem dosedanjim častitim gostom za obisk svoje gostilne na Tržaški cesti št. 12a in ob jednem naznanjam, da sem se preselila in otvorila

ново gostilno na Sv. Jakoba trgu

v Pallusovi hiši

kjer bom postrezala čast. gostom z dobro pijačo in jedjo.

Za obilen obisk se priporoča s spoštovanjem

(1704-1)

Nežika Kralj.